

Czwartek, 7 października 2021 r.

P9_TA(2021)0411

Sprawozdanie z wykonania dotyczące funduszy powierniczych UE oraz Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2021 r. w sprawie sprawozdania z wykonania dotyczącego funduszy powierniczych UE oraz Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji (2020/2045(INI))

(2022/C 132/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 208, 210, 214 i 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych UE,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej ⁽³⁾,
- uwzględniając budżety ogólne Unii Europejskiej na lata budżetowe 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie globalnego podejścia do kwestii migracji i mobilności (GPM) (COM(2011)0743),
- uwzględniając Globalne porozumienie na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji oraz Globalne porozumienie w sprawie uchodźców, przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2018 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia nowych ram partnerstwa z państwami trzecimi w ramach Europejskiego programu w zakresie migracji (COM(2016)0385),
- uwzględniając plan działania przyjęty podczas szczytu w Valletcie w listopadzie 2015 r.,
- uwzględniając oświadczenie UE–Turcja z dnia 18 marca 2016 r.,
- uwzględniając nowy Europejski konsensus w sprawie rozwoju zatytułowany „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”, opublikowany 30 czerwca 2017 r.,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 30 kwietnia 2014 r. zatytułowany „Podejście oparte na prawach, obejmujące wszystkie prawa człowieka, na rzecz unijnej współpracy rozwojowej”(SWD(2014)0152),

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1.

Czwartek, 7 października 2021 r.

- uwzględniając Europejski konsensus w sprawie pomocy humanitarnej z dnia 30 stycznia 2008 r.,
- uwzględniając pierwotne umowy ustanawiające fundusz powierniczy EU „Békou”, fundusz powierniczy UE „Madad”, fundusz powierniczy UE dla Afryki i fundusz powierniczy UE dla Kolumbii oraz ich zmienione umowy ustanawiające z grudnia 2020 r.,
- uwzględniając decyzję Komisji C(2015)9500 z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie koordynacji działań Unii i państw członkowskich przy użyciu mechanizmu koordynacji – Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji ⁽⁴⁾, zmienioną decyzjami Komisji C(2016)0855 z dnia 10 lutego 2016 r. ⁽⁵⁾ i C(2017)2293 z dnia 18 kwietnia 2017 r. ⁽⁶⁾ C(2018)1500 z dnia 14 marca 2018 r. ⁽⁷⁾ i C(2018)4959 z dnia 24 lipca 2018 r. ⁽⁸⁾,
- uwzględniając czwarte sprawozdanie roczne Komisji w sprawie Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji z 30 kwietnia 2020 r. (COM(2020)0162), a także jej poprzednie sprawozdania,
- uwzględniając 7. sprawozdanie na temat wyników funduszu powierniczego UE „Madad”,
- uwzględniając sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Unijny fundusz powierniczy »Békou« na rzecz Republiki Środkowoafrykańskiej – pomimo pewnych niedociągnięć początki budzą nadzieję” (nr 11/2017), „Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji: przydatne wsparcie, lecz konieczne są dalsze usprawnienia, aby zapewnić lepsze wykorzystanie środków” (nr 27/2018) oraz „Kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki – narzędzie elastyczne, lecz niewystarczająco ukierunkowane”(nr 32/2018),
- uwzględniając decyzje Komisji o przedłużeniu funduszy powierniczych UE do grudnia 2021 r. zgodnie z art. 234 rozporządzenia finansowego oraz stanowiska Parlamentu w sprawie projektów decyzji o przedłużeniu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie wdrażania unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego: przegląd śródkresowy w 2017 r. i przyszła struktura na okres po roku 2020 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wdrażania Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, Instrumentu Pomocy Humanitarnej oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie funduszu powierniczego UE dla Afryki: skutki dla rozwoju i pomocy humanitarnej ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie nowej strategii UE–Afryka – partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2020 r. ⁽¹²⁾, z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie strategii UE na rzecz Syrii ⁽¹³⁾, z dnia 6 października 2016 r. w sprawie Syrii ⁽¹⁴⁾, z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sytuacji w Syrii ⁽¹⁵⁾, z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie stanowiska Rady dotyczącego projektu budżetu korygującego nr 2/2016 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2016: Uwzględnienie w budżecie nadwyżki za rok budżetowy 2015 ⁽¹⁶⁾,

⁽⁴⁾ Dz.U. C 407 z 8.12.2015, s. 8.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 60 z 16.2.2016, s. 3.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 122 z 19.4.2017, s. 4.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 106 z 21.3.2018, s. 4.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 278 z 8.8.2018, s. 3.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 76.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 33.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 68.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0012.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 307 z 30.8.2018, s. 117.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 44.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 88.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 179.

Czwartek, 7 października 2021 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania Komisji za rok 2018 dotyczącego Turcji ⁽¹⁷⁾, z dnia 12 grudnia 2018 r. dotycząca stanowiska Rady w sprawie drugiego projektu budżetu Unii Europejskiej na rok budżetowy 2019 ⁽¹⁸⁾, z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie stanowiska Rady dotyczącego projektu budżetu korygującego nr 3/2018 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2018, sekcja 3 – Komisja: Rozszerzenie Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji ⁽¹⁹⁾,
 - uwzględniając projekt budżetu korygującego nr 5/2020 ⁽²⁰⁾ oraz towarzyszącą mu decyzję w sprawie uruchomienia marginesu na nieprzewidziane wydatki w 2020 r. w celu kontynuowania pomocy humanitarnej dla uchodźców w Turcji ⁽²¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie sprawozdań Komisji dotyczących Turcji za lata 2019–2020 ⁽²²⁾,
 - uwzględniając decyzje Komisji z 2019 r. i 2020 r. o przedłużeniu funduszu powierniczego „Madad” do 14 grudnia 2021 r. zgodnie z art. 234 rozporządzenia finansowego,
 - uwzględniając zobowiązania UE i jej państw członkowskich na rzecz zaradzenia kryzysowi syryjskiemu i wspierania ludności Syrii podjęte na konferencjach w Londynie i Brukseli w latach 2016–2021,
 - uwzględniając ocenę śródkresową Komisji z 2018 r. i regularne sprawozdania na temat wyników funduszu powierniczego „Madad”,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej ⁽²³⁾, wnioski z dnia 14 czerwca 2018 r. dotyczące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”) na lata 2021–2027 (COM(2018)0460) oraz wnioski z dnia 14 czerwca 2018 r. dotyczące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) na lata 2021–2027 (COM(2018)0465),
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu, art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając wspólne obrady Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju i Komisji Budżetowej na podstawie art. 58 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Kontroli Budżetowej,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju i Komisji Budżetowej (A9-0255/2021),
- A. mając na uwadze, że od 2014 r. zostały ustanowione cztery fundusze powiernicze UE, gdyż istniało zapotrzebowanie na elastyczne i szybkie instrumenty, które zapewnią spójną i wzmocnioną pomoc w odpowiedzi na kryzysy: fundusz powierniczy „Békou”, ustanowiony 15 lipca 2014 r. w celu wspierania wszelkich aspektów wychodzenia przez Republikę Środkowoafrykańską z kryzysu i jej wysiłków na rzecz odbudowy; fundusz „Madad”, regionalny fundusz powierniczy Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii, ustanowiony 15 grudnia 2014 r. w celu umożliwienia łączenia i dostosowywania zasobów i reagowania na szczeblu regionalnym; fundusz powierniczy UE dla Afryki, kryzysowy fundusz powierniczy na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce, ustanowiony 12 listopada 2015 r.; fundusz powierniczy dla Kolumbii, ustanowiony 12 grudnia 2016 r., aby ułatwić wdrażanie porozumienia pokojowego na wczesnym etapie odbudowy i stabilizacji po konflikcie;

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 58.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 388 z 13.11.2020, s. 326.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 118 z 8.4.2020, s. 264.

⁽²⁰⁾ Ostateczne przyjęcie (UE, Euratom) 2020/1157 budżetu korygującego nr 5 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2020 (Dz.U. L 299 z 11.9.2020, s. 1).

⁽²¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1268 z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie uruchomienia marginesu na nieprzewidziane wydatki w 2020 r. w celu kontynuowania pomocy humanitarnej dla uchodźców w Turcji (Dz.U. L 298 z 11.9.2020, s. 21).

⁽²²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0243.

⁽²³⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1.

Czwartek, 7 października 2021 r.

- B. mając na uwadze, że wraz ze zmianą rozporządzenia finansowego w 2018 r. wprowadzono przepisy wzmacniające w pewnym stopniu uprawnienia kontrolne Parlamentu w przypadku ustanawiania nowych funduszy powierniczych UE lub przedłużania istniejących; mając na uwadze, że przepisy te są nadal zbyt ograniczone, aby zapewnić pełną kontrolę demokratyczną ze strony Parlamentu i pełną kontrolę ze strony Parlamentu jako władzy budżetowej zgodnie z Traktatami;
- C. mając na uwadze, że w 2020 r. Parlament wydał głównie pozytywne opinie w sprawie wniosków dotyczących przedłużenia funduszy powierniczych UE do końca 2021 r., lecz wyraził jednocześnie zaniepokojenie brakiem przejrzystości w realizacji projektów, szczególnie projektów związanych z zarządzaniem granicami i migracjami, a także postawił warunek, w przypadku funduszu powierniczego dla Afryki, zapewnienia obowiązkowych gwarancji poszanowania podstawowych praw człowieka we wszystkich finansowanych projektach;
- D. mając na uwadze, że ustanowienie zarówno funduszy powierniczych, jak i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji było uzasadnione potrzebą elastycznego i szybkiego reagowania ad hoc, co nie było możliwe w klasycznych ramach instytucjonalnych oraz przy ograniczonej elastyczności i ograniczonych zasobach dostępnych w budżecie UE; mając na uwadze, że nowe zewnętrzne ramy finansowe UE (Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”) powinny wyeliminować ograniczenia powodujące konieczność uruchamiania funduszy powierniczych, aby reagować szybciej i elastyczniej na konkretne kryzysy; mając na uwadze, że instrumenty pozabudżetowe, takie jak fundusze powiernicze UE, a także nadzwyczajne narzędzia, takie jak Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji, zagrażają zasadom demokratycznej rozliczalności, przejrzystości i należytego zarządzania finansami oraz podważają rolę Parlamentu Europejskiego, a także integralność i jedność budżetu UE; mając na uwadze, że nie skonsultowano się z Parlamentem w sprawie ustanowienia tych instrumentów pozabudżetowych; mając na uwadze wkład Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) do funduszu powierniczego UE dla Afryki i funduszu powierniczego „Békou”, co oznacza, że Parlament w ogóle nie był zaangażowany w ustanowienie tych dwóch funduszy powierniczych; mając na uwadze, że ewentualne zaangażowanie Parlamentu ograniczało się do sprzeciwu wobec projektu decyzji wykonawczych w sprawie umów ustanawiających fundusz „Madad” i Fundusz Powierniczy UE dla Kolumbii;
- E. mając na uwadze, że, ustanawiając fundusz powierniczy UE, Komisja musi uzasadnić jego wartość dodaną, widoczność, komplementarność z innymi instrumentami finansowymi UE oraz zgodność z celami politycznymi, a także mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie stałego monitorowania i oceny wykorzystania funduszy w celu zapewnienia, aby ich skutki zawsze były zgodne z prawem, podstawowymi wartościami i celami UE;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem finansowym fundusze powiernicze UE powinny podlegać corocznej zewnętrznej i niezależnej kontroli, a Komisja ma prawo do zawieszenia umowy w sprawie finansowania w przypadku naruszenia przez państwo partnerskie obowiązku poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych i praworządności oraz w poważnych przypadkach korupcji; mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy w swoich sprawozdaniach specjalnych w sprawie funduszy powierniczych UE zalecił Komisji usprawnienie koordynacji działań darczyńców („Békou”), usunięcie uchybień we wdrażaniu, zwiększenie wydajności i ukierunkowania działania (Afryka) oraz lepsze wykorzystanie środków (Turcja);
- G. mając na uwadze, że według szacunków Komisji istnieją znaczne potrzeby humanitarne związane z uchodźcami wykraczające poza zakres Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji;
- H. mając na uwadze, że Parlament, uznając wartość dodaną funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, wielokrotnie wyrażał potrzebę wzmocnienia kontroli parlamentarnej nad nimi i większego zaangażowania w przygotowanie i negocjowanie przyszłych funduszy powierniczych UE oraz przedłużenia istniejących funduszy tego typu i innych instrumentów finansowych w dziedzinie działań zewnętrznych; mając na uwadze, że Parlament wezwał Komisję do lepszego informowania o funduszach powierniczych UE i zauważył, że regularne, oparte na liczbach informacje na temat wdrażania funduszy powierniczych są niezbędne, aby umożliwić Parlamentowi sprawowanie demokratycznego nadzoru i demokratycznej kontroli;
- I. mając na uwadze, że największa część wkładu do funduszy powierniczych UE pochodzi obecnie z samego budżetu UE, natomiast wkłady państw członkowskich stanowią bardzo niewielką część ich budżetów ogółem; mając na uwadze, że wkłady państw członkowskich na rzecz Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji nie są dobrowolne, opierają się na kluczu wkładów opartych na DNB i są bezpośrednio uwzględnione w budżecie Unii jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego; mając na uwadze, że w przypadku funduszy powierniczych UE wkłady państw członkowskich nie są włączane do budżetu Unii zgodnie z art. 187 ust. 6 rozporządzenia finansowego;

Czwartek, 7 października 2021 r.

- J. mając na uwadze, że w oświadczeniu UE–Turcja z marca 2016 r. oraz w umowie o readmisji między UE a Turcją szczególną uwagę poświęcono zapobieganiu nielegalnej migracji nowymi szlakami morskimi i lądowymi, rozbijaniu sieci przemytniczych, kontrolowaniu granic Turcji i przyjmowaniu osób powracających w sposób niedyskryminujący;
- K. mając na uwadze, że głównym celem unijnej polityki w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju jest zmniejszenie, a docelowo likwidacja ubóstwa, zgodnie z art. 208 TFUE; mając na uwadze, że Konsensus europejski w sprawie rozwoju w dalszym ciągu stanowi doktrynalne ramy unijnej polityki rozwoju, a Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej potwierdza podstawowe zasady pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że UE i jej partnerzy w obszarze pomocy humanitarnej muszą być w stanie zapewnić pomoc i ochronę stosownie do potrzeb i z poszanowaniem zasad neutralności, bezstronności, humanitaryzmu i niezależności działań humanitarnych; mając na uwadze, że środki pochodzące ze źródeł oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) należy przeznaczać na rozwój gospodarczy, ludzki i społeczny, w szczególności na zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji, budowanie lokalnej odporności, w tym związanej ze zmianą klimatu, oraz operacje utrzymywania pokoju w celu dostarczania pomocy rozwojowej lub humanitarnej, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań rozwojowych określonych w decyzji w sprawie funduszu powierniczego;
- L. mając na uwadze, że na mocy umowy ustanawiającej fundusz powierniczy dla Afryki projekty zarządzania granicami w Libii wyraźnie objęto zakresem mandatu funduszu powierniczego UE, a także rozporządzenia w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI); mając na uwadze, że od lipca 2017 r. z funduszu powierniczego dla Afryki przeznaczono prawie 90 mln EUR na szkolenie, wyposażenie i wsparcie zdolności libijskiej straży przybrzeżnej oraz 49 mln EUR na poprawę warunków w ośrodkach detencyjnych, w których przebywają osoby powracające; mając na uwadze, że umowa ustanawiająca fundusz powierniczy wyraźnie stanowi, iż fundusz powierniczy będzie finansował działania przyczyniające się do poprawy wszystkich aspektów zarządzania migracją zgodnie z globalnym podejściem do migracji i mobilności, w tym do powstrzymywania migracji nieuregulowanej i zapobiegania jej oraz do walki z handlem ludźmi; mając jednak na uwadze zarzuty, jakoby w kontekście działań libijskiej straży przybrzeżnej dochodziło do łamania praw człowieka;
- M. mając na uwadze, że w 2020 r. Parlament uznał, że przedłużenie funduszu powierniczego dla Afryki wymaga zapewnienia obowiązkowych gwarancji poszanowania praw człowieka we wszystkich projektach, które otrzymały finansowanie, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania migracjami, a także ustanowienia tych gwarancji, jeśli uzasadnione będzie stworzenie nowego funduszu powierniczego w przyszłości;
- N. mając na uwadze, że w ramach regionalnego funduszu powierniczego Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii (funduszu „Madad”) uruchomiono 2,3 mld EUR, w tym z dobrowolnych wkładów 21 państw członkowskich UE, Turcji i Zjednoczonego Królestwa; mając na uwadze, że programy finansowane z tego funduszu dotyczą przede wszystkim edukacji, źródeł utrzymania, zdrowia, ochrony i wody, przynoszą korzyści uchodźcom, osobom wewnątrznie przesiedlonym i społecznościom lokalnym i wspierają ponad 7 milionów beneficjentów; mając na uwadze, że w miarę przedłużania się wojny domowej w Syrii fundusz „Madad” coraz bardziej łączył pomoc humanitarną z rozwojową i był w większym stopniu ukierunkowany na wzmacnianie systemów wspierających wysiłki państw przyjmujących i ich zdolności do reagowania na ten przedłużający się kryzys, w szczególności pod względem świadczenia usług publicznych w Iraku, Jordanii i Libanie;
- O. mając na uwadze, że z oceny funduszu „Madad” wynika, że w jego ramach projekty uruchamia się stosunkowo szybciej niż w przypadku standardowych procedur Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej; mając na uwadze, że fundusz „Madad” osiągnął też efekt skali dzięki projektom na dużą skalę o średniej wartości 20 mln EUR i średnim okresie wdrażania około 30 miesięcy;
- P. mając na uwadze, że Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji różni się od funduszy powierniczych UE, głównie dlatego że jest zapisany w budżecie Unii;
- Q. mając na uwadze, że według Komisji Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji ma na celu koordynację istniejących instrumentów finansowych UE, tak aby były one uruchamiane spójnie i wspólnie w celu zaspokajania potrzeb uchodźców;

Czwartek, 7 października 2021 r.

I. Uwagi ogólne

Aspekty budżetowe

1. zauważa, że do dnia 31 grudnia 2020 r. całkowita kwota zobowiązań na rzecz wszystkich funduszy powierniczych UE wynosiła 7 691 mln EUR, przy czym wkład z budżetu UE wynosił 3 170 mln EUR, z czego 3 534 mln EUR pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), a 988 mln EUR – ze zobowiązań państw członkowskich i innych darczyńców; zauważa również, że do tego samego dnia fundusze powiernicze zakontraktowały 7 141 mln EUR i wypłaciły 4 869 mln EUR; zauważa ponadto, że do dnia 31 grudnia 2020 r. wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania dla wszystkich funduszy powierniczych wyniósł 98 % (w przypadku funduszu „Madad” było to ponad 95 % dostępnych środków na zobowiązania, funduszu „Békou” – 99 %, funduszu powierniczego dla Afryki – 99 %, a funduszu powierniczego dla Kolumbii – 94 %), natomiast ogólny wskaźnik wykorzystania środków na płatności wyniósł 63 % (w przypadku funduszu powierniczego dla Afryki było to 62 %, funduszu „Békou” – 66 %, funduszu powierniczego dla Kolumbii – 52 % i funduszu „Madad” – 64 %);
2. przypomina, że Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji obejmuje dwie transze po 3 mld EUR każda; ubolewa nad tym, że inaczej niż w przypadku pierwszej transzy na lata 2016–2017, w której udział budżetu UE wynosił 1 mld EUR, a państw członkowskich – 2 mld, w przypadku drugiej transzy 2018–2019 proporcje wkładów zostały odwrócone ze szkodą dla istniejących projektów Unii;
3. przypomina, że w przypadku pierwszej transzy Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji wkład z IPA II stanowił 52,4 %, pomocy humanitarnej 46,6 %, Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Bezpieczeństwa i Pokoju 0,7 %, a Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju 0,3 %, natomiast w przypadku drugiej transzy wkład z IPA II stanowił 64,5 %, a pomocy humanitarnej 35,5 %;
4. zauważa, że do końca 2020 r. 36,6 % przydziału pierwszej transzy Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji wykorzystano w ramach zarządzania bezpośredniego, a 63,4 % w ramach zarządzania pośredniego (z czego ponad cztery piąte przez organizacje międzynarodowe); zauważa ponadto, że w przypadku drugiej transzy zarządzanie bezpośrednie stanowiło 32,1 % (100 % przez Komisję Europejską), a pośrednie 67,9 % (z czego trzy czwarte przez organizacje międzynarodowe);
5. zauważa ponadto, że organizacje międzynarodowe były największymi podmiotami wdrażającymi fundusze powiernicze UE (36,8 %), wyprzedzając Komisję Europejską (35,7 %), agencje państw członkowskich (24,2 %) i organy służby publicznej (3,4 %);

Zaangażowanie Parlamentu w podejmowanie decyzji, monitorowanie wyników, sprawozdawczość i ocenę

6. zauważa, że przewodniczący komisji i odpowiedni posłowie otrzymali status obserwatorów na posiedzeniach rad strategicznych funduszy powierniczych i w komitecie sterującym Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji; ubolewa, że ich status nie został formalnie odzwierciedlony w umowach ustanawiających fundusze powiernicze; zdecydowanie nalega, aby zaproszenia na posiedzenia rad uwzględniały oficjalny kalendarz Parlamentu oraz aby wszystkie istotne informacje i dokumenty, które mają być omawiane na posiedzeniach rad, były przekazywane z odpowiednim wyprzedzeniem przed posiedzeniami w celu umożliwienia czynnego udziału posłów i pracowników sekretariatu;
7. ubolewa nad ograniczoną rolą Parlamentu w procesie decyzyjnym, nadzorze i kontroli wkładu Unii w fundusze powiernicze UE i przypomina, że istniejące rozwiązania prawne, regulacyjne i budżetowe należało w pełni wykorzystać przed utworzeniem lub przedłużeniem funduszy powierniczych UE, które powinny pozostać instrumentem stosowanym w ostateczności; przywołuje swoje wcześniejsze wnioski, które pozostają bez odpowiedzi, i przypomina, że Parlament powinien być reprezentowany na posiedzeniach komitetów operacyjnych i powinien móc monitorować ich działalność, a także wzywa Komisję do udzielania w odpowiednim czasie szczegółowych informacji na temat decyzji podjętych w tych komitetach; uważa, że Parlament musi w pełni wykorzystywać swoje uprawnienia w zakresie kontroli wdrażania i kontroli budżetowej oraz zapewnić, by podejmowane przez UE decyzje finansowe i związane z nimi przydziały były zgodne z unijnymi zasadami legalności i należytego zarządzania finansami, co zapewniłoby demokratyczną legitymację i rozliczalność działań UE;
8. odnotowuje wysiłki Komisji na rzecz ścisłego monitorowania i oceny interwencji oraz tworzenia zasobów informacji na temat działań funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji za pośrednictwem specjalnego zestawu sprawozdań; domaga się wzmocnienia tych wysiłków na rzecz osiągnięcia większej przejrzystości przez publikowanie na stronach internetowych funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji odpowiednich danych, w tym szczegółowych informacji o finansowanych projektach i rezultatach osiągniętych w realizacji wyznaczonych celów; podkreśla, że dostępność, szczegółowość, kompletność i spójność merytoryczna takich sprawozdań mogą niezmiernie ułatwić Parlamentowi jako organowi władzy budżetowej odpowiednią ocenę wdrażania;

Czwartek, 7 października 2021 r.

9. zauważa, że informacje na temat zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego zostały udostępnione w sprawozdaniach rocznych funduszu powierniczego dla Afryki za lata 2019 i 2020; ubolewa, że informacje te nie są dostępne otwarcie ze względu na małą przejrzystość podwykonawstwa; zauważa, że w miarę możliwości informacje takie należy rozbić na poziomie projektu z uwzględnieniem należycie uzasadnionych wymogów w zakresie poufności i bezpieczeństwa;

10. ubolewa nad tym, że komunikat Komisji o zamiarze przedłużenia funduszy powierniczych UE oraz oceny niektórych z nich pojawiły się późno, przez co Parlament nie mógł na czas wyciągnąć pełnych i precyzyjnych wniosków w przypadku funduszu powierniczego dla Afryki, a to z kolei ograniczyło demokratyczny nadzór i rozliczalność;

11. ponownie nalega, aby przedłużenie funduszy powierniczych UE do grudnia 2021 r. zaaprobowane przez Parlament miało głównie charakter techniczny w celu umożliwienia płynnego przejścia do nowych WRF i skutecznego zawierania umów oraz wykorzystania już przydzielonych środków; podkreśla zapewnienia Komisji, że przedłużenie tych funduszy miało na celu zapewnienie trwałej podstawy prawnej spłaty zobowiązań podjętych w WRF na lata 2014–2020 oraz że na podstawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i IPA III nie będą podejmowane żadne nowe zobowiązania dotyczące funduszy powierniczych UE;

12. podkreśla, że w swoich sprawozdaniach Komisja powinna zilustrować komplementarność różnych instrumentów finansowych przeznaczonych dla obszarów objętych funduszami powierniczymi UE i Instrumentem Pomocy dla Uchodźców w Turcji, w tym Europejskim planem inwestycji zewnętrznych, a także przedstawić wytworzoną wartość dodaną;

II. Ocena poszczególnych funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji

Békou

13. uważa, że fundusz powierniczy „Békou” częściowo przyczynił się do zaradzenia sytuacji w Republice Środkowoafrykańskiej, a także do podejścia opartego na powiązaniu potrzeb rozwojowych i humanitarnych w Republice Środkowoafrykańskiej;

14. ponadto odwołuje się do wniosków delegacji Komisji Rozwoju PE do Republiki Środkowoafrykańskiej z lutego 2018 r., w których zauważono, że fundusz powierniczy „Békou” jest widoczny i wydaje się dobrze postrzegany w tym kraju, a projekty odpowiednio zaspokajają potrzeby związane z odbudową, zapewnieniem środków do życia i rozwojem w dłuższej perspektywie czasowej, przynajmniej na skalę lokalną i mniejszą;

15. podkreśla wnioski Europejskiego Trybunału Obrachunkowego opublikowane w sprawozdaniu specjalnym z 2017 r., w którym stwierdzono, że fundusz powierniczy „Békou” zasługuje ogólnie na pozytywną ocenę i pozwolił na zgromadzenie środków pomocowych, ale dołączyło do niego niewielu darczyńców, oraz że większość jego projektów przyniosła spodziewane rezultaty i zapewniła większą widoczność działań UE; wskazuje jednak, że w sprawozdaniu zalecono lepsze określenie zakresu interwencji oraz usprawnienie koordynacji działań darczyńców, procedur wyboru projektów, monitorowania i pomiaru wyników, a także optymalizację kosztów i większą przejrzystość w wyborze organizacji wdrażających; zauważa, że w komitecie operacyjnym państwa członkowskie są reprezentowane przez własne krajowe agencje rozwoju, które są również wybierane jako podmioty realizujące projekty, i wyraża zaniepokojenie, że może to prowadzić do potencjalnego konfliktu interesów przy wyborze projektów przez komitet operacyjny;

16. zauważa, że z powodu kryzysu humanitarnego, ubóstwa i nowych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa w Republice Środkowoafrykańskiej dalsze wsparcie unijne będzie wymagać właściwie ukierunkowanych programów, a w stosownych przypadkach elastycznego wsparcia UE w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” w celu usprawnienia reakcji humanitarnej, zwiększenia pokoju i bezpieczeństwa, demokratyzacji i umocnienia instytucji demokratycznych oraz poszanowania praw człowieka w Republice Środkowoafrykańskiej;

17. uważa, że pomimo interwencji UE i innych darczyńców sytuacja w kraju pozostaje niestabilna z powodu wybuchu nowych konfliktów i poważnego braku bezpieczeństwa żywnościowego;

Madad

18. uważa, że fundusz „Madad” udowodnił swą wartość dodaną w odpowiedzi na kryzys i dla UE pod względem większej zewnętrznej rozpoznawalności i znaczenia, wzmocnionej kontroli, koordynacji i pozyskiwania funduszy z różnych źródeł w porównaniu z poziomem krajowym lub innymi kanałami międzynarodowymi; zauważa, że wydatki funduszu były zgodne z podstawami prawnymi lub z wykorzystanymi instrumentami unijnymi i ich celami; przypomina w związku z tym, że projekty finansowane w ramach funduszu powierniczego „Madad” muszą promować i chronić godność, prawa człowieka i podstawowe wolności oraz propagować włączenie społeczne i gospodarcze, w szczególności mniejszości i słabszych grup społecznych; ubolewa, że konflikt w Syrii nadal trwa, i podkreśla, że do zaspokojenia potrzeb uchodźców syryjskich, którzy nie mogą wrócić do swojego kraju w możliwej do przewidzenia przyszłości, oraz potrzeb społeczności, które ich przyjęły, w zakresie integracji i zatrudnienia w dłuższej perspektywie nadal wymagana jest długoterminowa pomoc unijna i międzynarodowa, by zagwarantować zdolność uchodźców do trwałej integracji i zatrudnienia w sposób spójny ze społecznościami przyjmującymi; zwraca uwagę, że na obszarach Syrii narażonych na konflikty nie jest obecnie możliwa trwała odbudowa;

Czwartek, 7 października 2021 r.

19. zauważa, że w strategicznym sprawozdaniu z oceny śródkresowej z października 2018 r. stwierdzono, że fundusz powierniczy „Madad” był opłacalnym funduszem na wielką skalę, gdyż docierał do dużej liczby beneficjentów po stosunkowo niskich kosztach i umożliwił UE elastyczne działanie;
20. z zadowoleniem przyjmuje szybką i elastyczną reakcję funduszu powierniczego mającą na celu wsparcie krajów i społeczności partnerskich w czasie pandemii koronawirusa, pokazującą aktywne zaangażowanie w dostosowywanie i zmianę ukierunkowania działań, nie tylko w dziedzinie zdrowia, ale również w innych obszarach, takich jak źródła utrzymania, ochrona, edukacja lub spójność społeczna w Libanie, Iraku, Turcji i Jordanii;
21. podkreśla znaczenie stałego wspierania uchodźców, osób wewnątrznie przesiedlonych i społeczności przyjmujących znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym w szerzej rozumianym regionie, dotkniętych trwającym konfliktem, poprzez połączenie bardziej długoterminowego, przewidywalnego, w pełni przejrzystego i szybko udostępnianego finansowania w ramach instrumentów ustanowionych w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 oraz potencjalnych wkładów państw członkowskich jako zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, z uwzględnieniem wszystkich instrumentów finansowych przewidzianych w rozporządzeniu finansowym;
22. przypomina o bezbronności społeczności uchodźców palestyńskich w Syrii i w regionie oraz apeluje o nieprzerwane wsparcie dla nich oraz o objęcie ich unijnymi planami humanitarnymi i reakcją na kryzys w Syrii;

Afryka

23. zauważa, że fundusz powierniczy dla Afryki ma charakter kryzysowy, aby pomóc w rozwiązaniu kryzysów w trzech regionach Afryki i osiągnąć długoterminowe cele stabilności i rozwoju; uważa, że fundusz powierniczy dla Afryki stanowi szybkie i elastyczne narzędzie pomagające sprostać wspólnym globalnym wyzwaniom, takim jak migracja i przymusowe wysiedlenia, skutki zmiany klimatu i kryzysy gospodarcze; podkreśla, że bezprecedensowa sytuacja wywołana pandemią COVID-19 wymagała jak najbardziej elastycznego i szybkiego działania; podkreśla jednak, że elastyczność musi zawsze łączyć się z pełną przejrzystością i rozliczalnością; uważa, że we wszystkich trzech regionach niektóre aspekty można usprawnić dzięki bardziej ukierunkowanym działaniom oraz wspieraniu pomiaru wyników i sprawozdawczości w tym zakresie;
24. zauważa, że 78 projektów przyczyniło się do zwiększenia możliwości gospodarczych i możliwości zatrudnienia, 97 projektów zostało podjętych w celu wzmocnienia odporności, 75 projektów przeznaczono na zarządzanie migracjami, a 75 projektów przyczyniło się do poprawy zarządzania i zapobiegania konfliktom; zauważa z zaniepokojeniem, że ze względu na szczególne okoliczności zarządzanie migracjami stało się głównym przedmiotem reakcji UE w niektórych projektach; przypomina jednak, że należy utrzymać pierwotne cele, jakimi są poprawa odporności i wyeliminowanie pierwotnych przyczyn migracji;
25. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że fundusz powierniczy dla Afryki przyczynił się w niektórych przypadkach do realizacji podejścia opartego na powiązaniu pomocy humanitarnej, pomocy rozwojowej i działań na rzecz pokoju, co nie było możliwe w przypadku instrumentów finansowych UE w ramach poprzednich WRF; przypomina, że finansowanie funduszu powierniczego UE musi być realizowane i oceniane w oparciu o kryteria ODA oraz że wszystkie wydatki wykraczające poza ten wymóg należy finansować z innych źródeł połączonych w ramach funduszu powierniczego, i potępia wszelkie sprzeczne z celami rozwoju wykorzystanie funduszy ODA; przypomina, że zgodnie z podstawową zasadą pomoc humanitarna musi być niezależna;
26. ubolewa, że aż 37 % środków z funduszu powierniczego UE dla Afryki przeznaczono na działania mające na celu ograniczenie i zmniejszenie skali migracji, podczas gdy mniej niż 9 % przydzielono na zwalczanie przyczyn migracji i przymusowego wysiedlania; odnotowuje, że w funduszu powierniczym dla Afryki na kanały uporządkowanej migracji przeznaczono mniej niż 1,5 % środków; przyznaje, że bezpieczeństwo ma zasadnicze znaczenie dla stabilności afrykańskich krajów partnerskich i że UE musi wspierać kraje partnerskie w eliminacji podstawowych przyczyn nielegalnej migracji, a także w zwalczaniu przemytu i handlu ludźmi;
27. odnotowuje doniesienia o ciągłych naruszeniach praw człowieka w Libii w kontekście działań libijskiej straży przybrzeżnej; podkreśla, że wiele osób uratowanych lub przechwyconych przez straż przybrzeżną jest zwracanych i arbitralnie przetrzymywanych w Libii w strasznych warunkach; podkreśla, że zwracanie uchodźców do krajów, w których nie są oni bezpieczni, stanowi naruszenie Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r.; zauważa, że w kontekście kryzysowego mechanizmu tranzytowego istnieją obawy co do poszanowania praw człowieka przy realizacji projektów; odnotowuje, że w Libii nie przestrzegano zasady non-refoulement; przypomina jednak, że każda interwencja powinna zapewniać pełną ochronę życia ludzkiego, godności i praw człowieka; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania przeglądu działań podejmowanych wspólnie z właściwymi organami w zakresie kontrolowania morza i granic oraz zarządzania nimi, finansowanych w ramach funduszu powierniczego dla Afryki, a także do przeprowadzenia, w porozumieniu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, szczegółowej oceny ryzyka dotyczącego tej współpracy, aby zapewnić obiektywną ocenę poszanowania praw człowieka;

Czwartek, 7 października 2021 r.

28. podkreśla znaczenie współpracy i dialogu z partnerami lokalnymi; z zadowoleniem przyjmuje konsultacje i badania przeprowadzone w celu określenia priorytetowych potrzeb; zdecydowanie wzywa Komisję do odpowiedniego zaangażowania władz lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w projekty wspierane przez fundusz powierniczy dla Afryki;

29. zauważa, że jednym z kluczowych celów funduszu powierniczego dla Afryki – jak określono w umowie ustanawiającej fundusz – jest eliminowanie pierwotnych przyczyn migracji, w szczególności przez wspieranie odporności, możliwości gospodarczych, równych szans, bezpieczeństwa i rozwoju oraz zwalczanie naruszeń praw człowieka; apeluje o położenie większego nacisku na długoterminowe cele rozwojowe, takie jak zatrudnienie, edukacja, bezpieczeństwo żywnościowe i poprawa warunków życia miejscowej ludności;

30. zauważa, że w sprawozdaniu specjalnym nr 32/2018 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zwrócono uwagę na różne niedociągnięcia, w tym na niestosowanie unijnego prawa zamówień publicznych i nieprzejrzyste zarządzanie, zalecono ulepszoną procedurę wyboru projektów, szybsze tempo wdrażania i bardziej systematyczny proces monitorowania wyników obejmujący pełen zakres projektów, a także odnotowano, że ze względu na szeroki zakres funduszu często nie jest on skuteczny z powodu braku odpowiedniej kwantyfikacji potrzeb i środków, za pomocą których mogłyby osiągnąć mierzalny wpływ; apeluje o uproszczenie wniosków o udzielenie zamówienia oraz lepsze informowanie o nich, aby ułatwić dostęp do finansowania UE mniejszym i lokalnym organizacjom pozarządowym;

31. zauważa, że fundusz powierniczy dla Afryki wniósł wkład we wzmacnianie odporności i wdrażanie podejścia opartego na powiązaniu pomocy rozwojowej i humanitarnej w sytuacjach niestabilności; zauważa ponadto, że wspierał on również współpracę między różnymi zainteresowanymi stronami i umożliwił wkład darczyńców spoza UE, co zyskało szczególne znaczenie po brexicie, a także zwiększył widoczność kwestii migracji i przymusowych wysiedleń oraz reakcji UE na ten problem; ubolewa jednocześnie, że monitorowanie wdrażania tego funduszu nie było odpowiednie, i zwraca się o uwzględnienie celów SMART (cele skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne, terminowe) w ramach logicznych projektów, a także o ustanowienie wymiernych celów na potrzeby oceny projektów;

32. z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą umorzenia środków pochodzących z funduszu powierniczego dla Afryki początkowo przydzielonych Erytrei, w szczególności na zamówienie na remont drogi, podczas realizacji którego wykorzystywano pracę przymusową;

Kolumbia

33. uważa, że fundusz powierniczy dla Kolumbii udowodnił swą wartość i stanowi w obecnej sytuacji ważne narzędzie wspierania wdrażania porozumienia pokojowego między rządem Kolumbii a Rewolucyjnymi Siłami Zbrojnymi Kolumbii (FARC); zwraca uwagę, że przedłużenie funduszu powierniczego dla Kolumbii dodatkowo potwierdziło zaangażowanie UE i zapewniło bardzo potrzebne wsparcie dla kolumbijskiego procesu pokojowego; przypomina, że fundusz powierniczy dla Kolumbii został utworzony w ramach Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju i musi być dostosowany do głównego celu unijnej polityki rozwoju: „głównym celem polityki Unii w tej dziedzinie jest zmniejszenie, a docelowo, likwidacja ubóstwa”, a „przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju”;

34. podkreśla istotną rolę funduszu we wspieraniu Kolumbii w dziedzinach wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich i wzrostu gospodarczego; apeluje, aby podczas realizacji procesu pokojowego w Kolumbii nadal nadawać priorytetowe znaczenie w pełni przejrzystym programom finansowania i monitorowaniu w perspektywie długo- i średnioterminowej, a także o to, by programy te podlegały odpowiedniej kontroli demokratycznej i obejmowały zaangażowanie Parlamentu Europejskiego, jak również odpowiednie, przejrzyste i pluralistyczne konsultacje z zainteresowanymi stronami, zwłaszcza z lokalnym społeczeństwem obywatelskim;

35. gratuluje Kolumbii jej wysiłków, podejmowanych pomimo własnych wyzwań związanych z wdrażaniem porozumienia pokojowego, na rzecz udzielenia pomocy dla ponad 1,7 mln wenezuelskich migrantów, którzy uciekli do Kolumbii, w szczególności poprzez przyznanie im 10-letniego statusu tymczasowej ochrony;

36. przyjmuje z zadowoleniem udział Republiki Chile w funduszu powierniczym jako darczyńcy; zauważa, że udział partnerów regionalnych ma wysoką wartość dodaną i zwiększył zarówno uznanie na szczeblu lokalnym, jak i legitymizację zaangażowania i współpracy UE;

Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji

37. zwraca uwagę, że Turcja przyjęła największą populację uchodźców na świecie, obejmującą prawie 4 mln zarejestrowanych uchodźców z Syrii, Iraku i Afganistanu; przypomina istotną rolę Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji w przyjmowaniu uchodźców z Syrii; apeluje o dokładną ocenę oddziaływania na prawa człowieka oświadczenia

Czwartek, 7 października 2021 r.

UE–Turcja oraz podkreśla wagę przestrzegania przez obie strony praw podstawowych podczas jego wdrażania; jest zdania, że UE powinna nadal udzielać niezbędnego wsparcia uchodźcom syryjskim i innym uchodźcom oraz społecznościom przyjmującym w Turcji, a także zadbać o to, by rząd turecki nie był bezpośrednio zaangażowany w zarządzanie środkami i ich przyznawanie, ponieważ środki te powinny być przede wszystkim przekazywane bezpośrednio uchodźcom i społecznościom przyjmującym i zarządzane przez organizacje gwarantujące rozliczalność i przejrzystość;

38. uważa, że unijny Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji udowodnił swoją wartość jako innowacyjne narzędzie łączenia zasobów i ważny mechanizm koordynacji pomagający Turcji w szybkim reagowaniu na najpilniejsze potrzeby humanitarne i rozwojowe uchodźców i przyjmujących ich społeczności, i podkreśla, że należy zapewnić zrównoważony charakter tych działań; zauważa w związku z tym, że większość projektów wymagała przedłużenia, aby osiągnąć oczekiwany rezultat; wyraża poparcie dla tureckiego społeczeństwa obywatelskiego i przypomina godne pochwały starania podjęte przez organizacje międzynarodowe w celu realizacji tych projektów; podkreśla wartość dodaną wynikającą z zaangażowania lokalnych organizacji, ekspertów i organizacji pozarządowych, a także organizacji i ekspertów z różnych państw członkowskich we wdrażanie Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji;

39. z zadowoleniem przyjmuje sukces pierwszej transzy Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, w szczególności siatkę bezpieczeństwa socjalnego w sytuacjach nadzwyczajnych (ESSN) – największy projekt humanitarny zarządzany przez Komisję; wyraża zadowolenie z postępów w zakresie drugiej transzy, które ułatwiają stopniowe przejście od pomocy humanitarnej do pomocy rozwojowej;

40. uznaje ważną rolę Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, ponieważ dzięki niemu około 1,8 mln uchodźców otrzymało wsparcie w formie zaspokajania podstawowych potrzeb, 668 900 dzieci uchodźców otrzymało pomoc edukacyjną, a miliony uchodźców – opiekę zdrowotną i ochronę; podkreśla jednak, że w sprawozdaniu specjalnym nr 27/2018 Europejski Trybunał Obrachunkowy wskazał na niespójność w finansowaniu działań w sektorze zdrowia i edukacji oraz na jednoczesne korzystanie z różnych struktur zarządzania do finansowania podobnych do siebie projektów; ponadto w sprawozdaniu podkreślono, że można było osiągnąć większą wartość w projektach pomocy pieniężnej, i wezwano Komisję do poprawy programowania infrastruktury komunalnej i wsparcia społeczno-gospodarczego, stworzenia środowiska operacyjnego dla organizacji pozarządowych i poprawy sprawozdawczości na temat tego instrumentu; zauważa zwłaszcza wpływ COVID-19 na uchodźców i wskazuje, że Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji utworzono pomimo poważnych obaw o sytuację uchodźców w Turcji pod względem praw człowieka z perspektywy międzynarodowego prawa azylowego; przypomina, że w 2020 r. Komisja zwróciła się o uruchomienie dodatkowych środków w wysokości 481,6 mln EUR w ramach marginesu na nieprzewidziane wydatki z budżetu UE, co wykracza poza pierwotnie przewidywany przydział na Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji, w celu sfinansowania działań prowadzonych w ramach programu siatki bezpieczeństwa socjalnego w sytuacjach nadzwyczajnych i programu warunkowego transferu pieniężnego na rzecz edukacji;

41. ponownie wyraża głębokie ubolewanie, że nie skonsultowano się formalnie z Parlamentem ani nie zwrócono się do niego o zatwierdzenie utworzenia lub przedłużenia tego instrumentu oraz że Parlament był zaangażowany jedynie jako jeden z organów władzy budżetowej, co podważa demokratyczną rozliczalność tego instrumentu; podkreśla, że nie należy go ponownie konfrontować z taką sytuacją;

42. podkreśla, że w sprawozdaniu specjalnym nr 27/2018 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego⁽²⁴⁾ wyrażono wątpliwości co do wydajności projektów humanitarnych finansowanych w ramach instrumentu, ponieważ nie oceniono w sposób konsekwentny i kompleksowy, czy koszty przewidziane w budżetach projektów są racjonalne; zauważa, że w sprawozdaniu wyrażono również obawy co do faktu, że podczas kontroli nie jest możliwe monitorowanie wszystkich projektów z zakresu pomocy humanitarnej; w związku z tym podkreśla, że brak zgody władz tureckich na udostępnienie danych beneficjentów dwóch projektów polegających na udzielaniu wsparcia w formie środków pieniężnych może budzić wątpliwości dotyczące należytego zarządzania finansami instrumentu, zwłaszcza biorąc pod uwagę gwałtowny regres Turcji w obszarze praworządności i praw podstawowych; przypomina, że należy kontrolować fundusze wdrażane przez rząd turecki i władze lokalne; zauważa, że fundusze muszą być wykorzystywane wyłącznie na zaspokojenie wszystkich fizycznych i psychicznych potrzeb uchodźców, w tym w dziedzinie mieszkania, wyżywienia, edukacji i zagwarantowania godnego poziomu życia; wzywa Komisję do usprawnienia monitorowania i do uzyskania danych beneficjentów wszystkich programów i projektów Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji; podkreśla, że aby osiągnąć pełną rozliczalność i uniknąć podwójnego finansowania, Komisja powinna udostępnić środki na podstawie celów osiągniętych przez partnerów wdrażających projekty w terenie i po ocenie wdrażania przeprowadzonej zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego; wzywa zatem Komisję do zapewnienia spójności celów i wdrażania Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji z ogólnymi zasadami, strategiami politycznymi i celami UE, w tym w dziedzinie demokracji, praworządności i praw człowieka, a także wyraża zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją w zakresie tych zasad w Turcji;

⁽²⁴⁾ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 27/2018 pt. „Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji – przydatne wsparcie, lecz konieczne są dalsze usprawnienia, aby zapewnić lepsze wykorzystanie środków”, s. 6 i s. 40.

Czwartek, 7 października 2021 r.

43. podkreśla znaczenie przejścia od pomocy humanitarnej do współpracy na rzecz rozwoju oraz wzywa Komisję do opracowania i wdrożenia strategii przejścia ukierunkowanej na pomoc w tworzeniu źródeł utrzymania dla uchodźców, aby sprzyjać ich samodzielności i włączeniu społecznemu w społecznościach przyjmujących; przypomina o długoterminowym celu UE polegającym na stopniowym przejmowaniu przez władze tureckie działań finansowanych przez UE przy pełnym poszanowaniu demokracji, praworządności i praw podstawowych; wzywa wszystkie strony zaangażowane w zbliżającą się wielostronną konferencję w sprawie wschodniej części basenu Morza Śródziemnego, by zajęły się tą kwestią, a także kwestiami humanitarnymi i rozwojowymi, w sposób kompleksowy;

44. ponawia swój wniosek, aby Turcja przestrzegała zasady non-refoulement, w szczególności na granicy z Syrią, i zapewniała pełne poszanowanie praw człowieka uchodźców i ich statusu zagwarantowanych w konwencji dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r. oraz by nie instrumentalizowała przepływów migracyjnych i nie wykorzystywała ich jako źródła szantażu wobec UE do celów politycznych; oczekuje, że Turcja wdroży w pełni i w sposób niedyskryminacyjny oświadczenie UE–Turcja z marca 2016 r. oraz umowę o readmisji między UE a Turcją; wzywa Komisję, by zapewniła ścisłe monitorowanie wprowadzenia w życie oświadczenia UE–Turcja, w tym w odniesieniu do przestrzegania praw człowieka osób ubiegających się o azyl oraz migrantów zawracanych do Turcji, jako elementu oświadczenia UE–Turcja, oraz by przedstawiła Parlamentowi sprawozdanie w tej sprawie; wzywa władze tureckie do przyznania UNHCR pełnego dostępu do ośrodków detencyjnych na tureckiej granicy z Syrią, aby umożliwić monitorowanie przestrzegania zasady non-refoulement; podkreśla, że wsparcie finansowe dla Turcji na zarządzanie napływem uchodźców musi być zapewniane przy poszanowaniu pełnej przejrzystości budżetowej, a także nieograniczonego zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego; wzywa Komisję, aby zaapelowała do władz tureckich o poprawę środowiska pracy międzynarodowych organizacji pozarządowych; wzywa Komisję do wykorzystania doświadczenia związanego ze specjalnymi systemami weryfikacji przez stronę trzecią w celu poprawy nadzoru nad wydatkami;

45. wzywa Turcję do powstrzymania się od przetrzymywania uchodźców w ośrodkach detencyjnych w celu zmuszenia ich do podpisania formularzy dobrowolnego powrotu oraz do zagwarantowania im dostępu do usług opieki zdrowotnej niezależnie od miejsca ich rejestracji w kraju;

46. zauważa, że Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji wspiera jedynie zarejestrowanych uchodźców, wyraża zaniepokojenie faktem, że wielu uchodźców pozostało bez pomocy, ponieważ rejestracja została utrudniona w niektórych prowincjach i miastach;

47. z zadowoleniem przyjmuje wezwanie Rady skierowane do Komisji, aby ta przedstawiła Radzie wniosek w sprawie dalszego finansowania uchodźców syryjskich w Turcji, a także w Jordanii, Libanie i innych częściach regionu;

III. *Perspektywy na przyszłość i zalecenia*

48. podkreśla, że trzeba lepiej uwzględnić potrzeby w zakresie finansowania w sytuacjach przedłużającego się kryzysu oraz w związku z przechodzeniem w elastyczny i wzajemnie powiązany sposób od pomocy humanitarnej do odbudowy i rozwoju oraz ich koordynowaniem, w sposób zgodny z celami międzynarodowej polityki rozwoju, w tym celami zrównoważonego rozwoju ONZ i zasadami polityki rozwojowej UE, takimi jak wspieranie eliminacji ubóstwa i zmniejszanie nierówności, natomiast w przypadku interwencji humanitarnej należy w pełni przestrzegać zasad pomocy humanitarnej, neutralności, bezstronności i niezależności, przy jednoczesnej pełnej ochronie życia ludzkiego, godności ludzkiej i praw człowieka; podkreśla potrzebę efektywności i skuteczności pomocy UE, tak aby miała ona rzeczywiste skutki w terenie;

49. podkreśla potrzebę uwzględnienia wniosków wyciągniętych podczas tworzenia i wdrażania funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji oraz zarządzania nimi, tak by zastosować je do nowej generacji instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wzmocnić synergie i spójność unijnej pomocy zewnętrznej i kontroli parlamentarnej; apeluje do Komisji, by przedstawiła ostateczny kompleksowy przegląd wdrażania funduszy powierniczych UE, oceniający ich zgodność z celami UE w zakresie rozwoju, praw człowieka i pomocy humanitarnej; podkreśla ponadto, że jeżeli w przyszłości pojawi się zapotrzebowanie na jakikolwiek nowy fundusz powierniczy UE lub instrument ad hoc, mechanizm wkładu z budżetu Unii musi być jasno określony i negocjowany od samego początku przy pełnym zaangażowaniu Parlamentu; uważa również, że należy jeszcze bardziej zwiększyć wpływ i widoczność pomocy zewnętrznej UE oraz podkreślić rolę UE i jej państw członkowskich jako podmiotów przekazujących najwięcej środków na rzecz rozwoju na świecie;

50. apeluje do Komisji o zapewnienie przejrzystej oceny skutków, dokonanej przez niezależne organy i ekspertów UE, na temat wpływu projektów finansowanych przez UE na prawa człowieka migrantów i uchodźców oraz na ogół ludności w odnośnych krajach; wzywa do ustanowienia skutecznego i niezależnego mechanizmu monitorowania, który umożliwi pełne monitorowanie i ocenianie ostatecznego przeznaczenia tych funduszy, a także do przewidzenia protokołów postępowania w przypadku naruszenia praw podstawowych; uważa, że konieczne jest pełne zaangażowanie władz

Czwartek, 7 października 2021 r.

regionalnych i lokalnych oraz podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w ich opracowywanie i wdrażanie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia kompletnego i jasnego przeglądu funduszy wykorzystywanych do finansowania współpracy z państwami trzecimi w dziedzinie zarządzania migracjami w ramach wszystkich instrumentów finansowych, a także ich wdrażania; podkreśla znaczenie udostępniania danych z kontroli unijnym ramom kontroli finansowej, w tym Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, OLAF-owi i Prokuraturze Europejskiej;

51. zwraca uwagę na potrzebę lepszego sprostania wyzwaniom związanym z migracją w obrębie Afryki, stanowiącą prawie 90 % przepływów migracyjnych w Afryce, w ścisłej współpracy z Unią Afrykańską i zgodnie z jej ramami polityki migracyjnej dla Afryki i planem działania na lata 2018–2030; w perspektywie długoterminowej należą jednak na konieczność przyjęcia podejścia, które pozwoli uniknąć tworzenia zależności od interwencji zewnętrznej; w związku z tym należą na wzmocnienie pozycji dzięki edukacji oraz na znaczenie edukacji wysokiej jakości w tworzeniu silniejszego wsparcia dla współpracy na rzecz rozwoju;

52. zauważa, że równość płci i włączenie społeczne to dwa główne cele wydatkowania w programowaniu ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; przypomina o zaangażowaniu UE we wzmacnianie pozycji kobiet i dziewcząt i wzywa Komisję do uwzględnienia kwestii równości płci, obok budowania odporności i przystosowania się do zmiany klimatu, w planowaniu i wdrażaniu funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji; zaleca, aby przy realizacji projektów z wykorzystaniem zarówno funduszy powierniczych UE, jak i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji regularnie przeprowadzano analizę uwzględniającą aspekt płci i uwzględniano zaangażowanie kobiet w opracowywanie wspieranych projektów;

53. wzywa Komisję do wstrzymania lub przeglądu współpracy z państwami trzecimi nieprzestrzegającymi w pełni praw podstawowych, w tym do zawieszenia określonych funduszy i projektów, które zagrażają prawom człowieka lub podważają je;

54. odnotowuje, że rozporządzenie finansowe umożliwia tworzenie funduszy powierniczych na potrzeby działań zewnętrznych, ale ponownie przypomina od dawna formułowany postulat Parlamentu, by pomoc zewnętrzna była finansowana w pełni z budżetu Unii i była wdrażana w spójny sposób według uproszczonego zbioru przepisów, w oparciu o instrumenty przyjęte w procedurze współdecyzji i przy pełnym poszanowaniu uprawnień ustawodawczych i budżetowych Parlamentu oraz jego uprawnień w zakresie monitorowania, a także unijnych zasad jedności budżetowej, rozliczalności, przejrzystości, skuteczności i należytego zarządzania finansami; podkreśla, że przyjęcie nadzwyczajnych narzędzi zwiększa złożoność zarządzania finansami i wywiera presję finansową na istniejące instrumenty polityki zagranicznej, co może osłabić ich skuteczność; uważa, że fundusze powiernicze UE powinny być wykorzystywane wyłącznie do reagowania na nagły poważny kryzys oraz na sytuacje, w których konieczne jest skoordynowanie reakcji wielu darczyńców, a cel polityki zewnętrznej nie może zostać w pełni osiągnięty za pomocą istniejących instrumentów finansowania zewnętrznego, a także pod warunkiem że fundusze te będą zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, że fundusz powierniczy Unii nie powieli innych istniejących kanałów finansowania ani podobnych instrumentów bez zapewnienia dodatkowości oraz że cele funduszu powierniczego są dostosowane do celów unijnego instrumentu lub pozycji budżetowej, z których jest finansowany; wzywa Komisję, by zagwarantowała skuteczniejszą komunikację w terenie, podkreślając rolę UE jako największego darczyńcy światowego finansowania na rzecz rozwoju;

55. zwraca uwagę, że łączenie środków z EFR, budżetu Unii i od innych darczyńców w funduszach powierniczych nie powinno wpływać na zdolność istniejących strategii polityki i programów UE do realizacji ich pierwotnych celów, takich jak likwidacja ubóstwa i propagowanie praw podstawowych;

56. przypomina, że fundusze powiernicze UE i Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji należy postrzegać jako instrumenty wyjątkowe lub instrumenty uruchamiane w sytuacjach rzeczywiście nadzwyczajnych oraz że ich wartość dodana i skutki w terenie powinny być należycie uzasadnione i starannie monitorowane; oczekuje, że Komisja w pełni wykorzysta możliwości oferowane przez podejście oparte na programach w ramach geograficznego filaru ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i instrumentu IPA III (który nie może być już wykorzystywany do finansowania pomocy przedakcesyjnej dla Turcji w inny sposób niż w celu wspierania tureckich organizacji społeczeństwa obywatelskiego za pomocą instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka), uzupełnione globalnym programowaniem tematycznym, finansowaniem szybkiego reagowania oraz dużą niezaprogramowaną rezerwą w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;

57. przypomina, że środki z rezerwy na nowe wyzwania i priorytety w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” mają uzupełnić finansowanie z programów geograficznych i tematycznych oraz działań szybkiego reagowania; podkreśla, że Komisja zobowiązała się do omówienia wykorzystania tych środków w ramach dialogu geopolitycznego z Parlamentem oraz do dostarczenia szczegółowych informacji przed ich uruchomieniem, z pełnym uwzględnieniem uwag Parlamentu Europejskiego na temat charakteru, celów i przewidywanych kwot finansowych;

Czwartek, 7 października 2021 r.

58. z zadowoleniem przyjmuje nowy instrument finansowania zewnętrznego UE, ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, ponieważ przewiduje on w ramach budżetu UE większe możliwości reagowania na nowe sytuacje kryzysowe; jest przekonany, że ISWMR – „Globalny wymiar Europy” umożliwi bardziej efektywną alokację zasobów, a także wystarczającą elastyczność i zdolność reagowania, a także, że wyciągniemy wnioski z dotychczasowych doświadczeń i ocen istniejących funduszy powierniczych w ramach instrumentu ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;

59. podkreśla, że należy w pełni wykorzystać, a w razie potrzeby ulepszyć ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, natomiast korzystanie z nadzwyczajnych narzędzi finansowania powinno być ograniczone do nieprzewidzianych sytuacji nadzwyczajnych, co pozwoli zagwarantować jedność i demokratyczną rozliczalność budżetu Unii; podkreśla w związku z tym, że ramy zarządzania oparte na zwykłej procedurze decyzyjnej nadają większą legitymację działaniom zewnętrznym UE, zarówno w Unii, jak i w krajach docelowych;

60. domaga się, aby finansowanie następców obecnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji nie odbywało się kosztem nowo przyjętych instrumentów finansowych, zwłaszcza IPA III i ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, w tym rezerwy na nowe wyzwania i priorytety, ponieważ następca Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji nie stanowi odpowiedzi na rzeczywiście nowe wyzwanie lub kryzys; zdecydowanie opowiada się za finansowaniem wszelkich takich inicjatyw za pomocą nowych środków, w razie potrzeby wzmocnionych przez wkłady państw członkowskich; przypomina, że Parlament musi być w pełni i od samego początku angażowany w dyskusje na temat następcy Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, w tym na temat jego struktur finansowania i zarządzania, które muszą odzwierciedlać pochodzenie finansowania i rolę władzy budżetowej;

61. w przypadku większych potrzeb w WRF na lata 2021–2027 zaleca zbadanie jako pierwszego i głównego rozwiązania wykorzystanie instrumentów przyjętych w procedurze współdecyzji i zwiększenie puli środków na ISWMR – „Globalny wymiar Europy” przez zmianę rozporządzeń w sprawie WRF i ISWMR – „Globalny wymiar Europy” albo – w drugiej kolejności i pod warunkiem pełnego zaangażowania Parlamentu w proces decyzyjny oraz nadania mu odpowiednich uprawnień kontrolnych – przez wzmocnienie odpowiednich linii budżetowych ISWMR – „Globalny wymiar Europy” dzięki wkładom w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel; w związku z tym oczekuje, że przysły przegląd rozporządzenia finansowego zapewni odpowiednie zaangażowanie władzy budżetowej w zarządzanie zewnętrznymi dochodami przeznaczonymi na określony cel; podkreśla, że jeżeli mimo to pojawi się potrzeba utworzenia należycie uzasadnionego nowego funduszu powierniczego, w następstwie wybuchu poważnego kryzysu, naglej zmiany w stosunkach międzynarodowych wymagającej poważnej reakcji finansowej UE lub wystąpienia konieczności połączenia zasobów z państwami trzecimi, co byłoby niewykonalne w ramach instrumentów przyjmowanych w procedurze współdecyzji, Parlament musi być w pełni zaangażowany od samego początku; uważa w związku z tym, że należy dokonać przeglądu rozporządzenia finansowego, aby zagwarantować odpowiednią rolę Parlamentu w tworzeniu i kontroli wszelkich nowych funduszy powierniczych, w tym w opracowywaniu umowy ustanawiającej i w uruchamianiu wkładu Unii, wdrażaniu funduszu, jego kontynuowaniu i ewentualnej likwidacji;

62. wzywa Komisję do priorytetowego traktowania podejścia opartego na powiązaniach przy wdrażaniu ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz wzywa do zacieśnienia współpracy między unijnymi podmiotami działającymi w dziedzinie pomocy humanitarnej i rozwojowej, zwłaszcza w sytuacjach pokryzysowych i w przypadku przedłużających się kryzysów, w celu lepszego dostosowywania się do lokalnych potrzeb i skuteczniejszego osiągnięcia rezultatów;

63. zauważa, że możliwości włączenia polityki migracyjnej do głównego nurtu polityki zewnętrznej UE zostały znacznie zwiększone dzięki włączeniu migracji do komponentu tematycznego, geograficznego i szybkiego reagowania ISWMR; zauważa jednak z zaniepokojeniem, że przy użyciu komponentu szybkiego reagowania współpracę z państwami trzecimi w zakresie zarządzania migracją można finansować bez konieczności opublikowania przez Komisję dokumentów programowych lub przeprowadzenia przez nią konsultacji z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego oraz bez udziału Parlamentu, w tym w ramach planu gotowości do reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego, w którym brakuje mechanizmów oceny ewentualnych negatywnych skutków takich interwencji; dlatego zwraca uwagę na konieczność dopilnowania, by wieloletnim ramom finansowym na lata 2021–2027 towarzyszyły solidne ramy ochrony praw człowieka służące określaniu, wdrażaniu i monitorowaniu przyszłych programów współpracy w dziedzinie migracji;

64. zauważa, że ISWMR – „Globalny wymiar Europy” przewiduje śródkresowe i końcowe oceny oraz szczegółowe roczne sprawozdania Komisji dla Parlamentu i Rady dotyczące bieżących działań, uzyskanych wyników, skuteczności, a także postępów w osiąganiu celów tematycznych określonych w rozporządzeniu; wzywa Komisję, by opracowała i wdrożyła precyzyjną metodykę śledzenia 10 % wydatków przeznaczonych na migrację i przymusowe wysiedlenia, aby skutecznie zapewnić odpowiednią przejrzystość i rozliczalność tych wydatków, zgodnie z wymogami rozporządzenia;

Czwartek, 7 października 2021 r.

65. z zadowoleniem przyjmuje procedurę podejmowania decyzji na jak najniższym poziomie, dostosowanie do lokalnych realiów oraz możliwość realizacji projektów transgranicznych i wieloletnich finansowanych z funduszy powierniczych i Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, ponieważ mają one dużą wartość dodaną; apeluje o uwzględnienie tych aspektów w przyszłym programowaniu związanym z instrumentami budżetowymi dla polityki zewnętrznej UE;
66. dostrzega, że współpraca z przedstawicielami społeczności lokalnych i zainteresowanymi stronami, w tym z organami samorządowymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, partnerami społecznymi i przywódcami religijnymi, w miejscach dotkniętych konfliktem ma kluczowe znaczenie dla wspierania pojednania, dialogu i pokoju; podkreśla, że lokalne kościoły i organizacje wyznaniowe odgrywają aktywną rolę we współpracy na rzecz rozwoju oraz w dostarczaniu pomocy humanitarnej najbardziej potrzebującym, i wzywa Komisję do współpracy z nimi, zwłaszcza w przypadku udzielania bezpośredniego wsparcia trudno dostępnym społecznościom w krajach rozwijających się;
67. podkreśla, że należy przydzielić znaczną część przyszłych środków finansowych UE w obszarze migracji grupom społeczeństwa obywatelskiego w państwach trzecich w celu zapewnienia im pomocy oraz w celu ochrony i monitorowania praw migrantów, a także należy zadbać o to, by znaczna część środków finansowych UE była przeznaczana na poprawę sytuacji w zakresie praw człowieka, ochrony międzynarodowej i przyszłych perspektyw uchodźców;
68. wzywa Komisję, by dostosowała metody programowania do lokalnych realiów i pojawiających się lokalnych wyzwań oraz by wspierała lokalną podmiotowość przy wdrażaniu nowych unijnych instrumentów na rzecz rozwoju; wzywa ponadto Komisję do przeprowadzenia oceny potrzeb i do dostosowania reakcji UE do lokalnych potrzeb;
69. wzywa Komisję do zbadania możliwości zaangażowania partnerów z państw trzecich we wspólne inicjatywy i finansowanie z myślą o sprostaniu wspólnym wyzwaniom, takim jak migracja, przymusowe wysiedlenia, zmiana klimatu, wzmocnienie pozycji kobiet i ochrona grup szczególnie wrażliwych;
70. wzywa Komisję do priorytetowego traktowania inwestycji w edukację i tworzenie miejsc pracy, aby zapewnić obywatelom krajów partnerskich możliwość podejmowania lokalnie działalności przynoszącej dochód;
71. oczekuje, że Komisja zajmie się obecnymi lub przyszłymi kryzysami i potencjalnymi potrzebami związanymi z odbudową w bardziej skuteczny i ukierunkowany sposób, z wykorzystaniem istniejących sposobów i innych środków możliwych do zastosowania na podstawie obecnego rozporządzenia finansowego, w ścisłej i skoordynowanej współpracy z państwami członkowskimi i innymi instytucjami UE w ramach podejścia „Drużyna Europy” oraz z międzynarodowymi partnerami i darczyńcami o podobnych poglądach;

o

o o

72. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Radzie.
-